

Wspólna Deklaracja Ministrów Rolnictwa Grupy Wyszehradzkiej (Czechy, Węgry, Polska i Słowacja), Bułgarii, Chorwacji i Słowenii w sprawie lasów, zrównoważonej gospodarki leśnej i dostosowania do zmian klimatu

Ministrowie Rolnictwa [Grupy Wyszehradzkiej (Czechy, Węgry, Polska¹ i Słowacja), Bułgarii, Chorwacji i Słowenii] W ODNIESIENIU DO kluczowej roli lasów oraz ich funkcji środowiskowych, społecznych i gospodarczych, BIORĄC POD UWAGĘ obecne wyzwania dla sektora leśnego oraz szczególne potrzeby i warunki lasów europejskich dotkniętych zaostrzonymi skutkami zmian klimatu uzgadniają, co następuje:

1. UZNAJĄ, że zmiany klimatu, powiązane z nimi susze, klęski żywiołowe, rozprzestrzenianie się szkodników, choroby (takie jak plaga kornika) i pożary lasów mają poważny szkodliwy wpływ na europejskie lasy i PODKREŚLAJĄ konieczność opracowania korzystnych dla klimatu metod uwzględnionych w zrównoważonej gospodarce leśnej, skutecznych instrumentów legislacyjnych i finansowych, zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, a także wzmocnionej współpracy międzynarodowej i transgranicznej w celu znalezienia skutecznych rozwiązań dla tych wyzwań związanych z lasami.
2. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJĄ przyjęcie Raportu Komisji Europejskiej w sprawie postępów we wdrażaniu unijnej Strategii Leśnej oraz PODKREŚLAJĄ konieczność opracowania nowej strategii leśnej UE na rzecz lepszego dostosowania strategicznego wymiaru działań UE do wyzwań związanych z lasami i zmianami klimatu, jednocześnie dalej zachęcając do zrównoważonej gospodarki lasami i ich wielofunkcyjną rolę, oraz PODKREŚLAJĄ konieczność stworzenia warunków dla wspierania właścicieli lasów i zarządców lasów w ich działaniach zmierzających do dostosowania lasów do zmian klimatu.
3. PODKREŚLAJĄ, że lasy i zrównoważona gospodarka leśna znacząco przyczyniają się do realizacji Agendy 2030 i wszystkich jej siedemnastu Celów Zrównoważonego Rozwoju (CZR), a także do Porozumienia Paryskiego i dlatego Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJĄ przyjęcie Komunikatu Komisji Europejskiej (2019) w sprawie intensyfikacji działań UE na rzecz ochrony i odbudowy lasów na świecie. W związku z tym PODKREŚLAJĄ znaczenie działań UE w kontekście globalnym, nie tylko ustanawiających dobry przykład, ale również zachęcających do podjęcia odpowiednich działań ze strony krajów partnerskich.
4. UZNAJĄ znaczenie lasów i drewna dla sekwestracji i składowania dwutlenku węgla, zastąpienia materiałów intensywnie wytwarzających gazy cieplarniane i paliw kopalnych, a także szerokiej gamy innych istotnych usług ekosystemowych świadczonych przez lasy na rzecz wszystkich obywateli, jednakże PRZYJMUJĄ, że same lasy również cierpią z powodu zmian klimatu.

¹ W przypadku Polski Wspólna Deklaracja podpisywana jest przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w imieniu Ministra Środowiska odpowiedzialnego za leśnictwo.

5. **PODKREŚLAJĄ**, że w odniesieniu do sektora LULUCF i Rozporządzenia w sprawie LULUCF, ustalającego wiążące zobowiązania dla każdego Państwa Członkowskiego UE i ustanawiającego zasadę „no-debit” dla emisji, zdolność lasów do sekwestracji dwutlenku węgla może zostać obniżona ze względu na bezprecedensowe niekorzystne skutki zmiany klimatu i związane z tym przygodne cięcia, istnieje możliwość, że emisje z sektora leśnego dotkniętych krajów mogą być tymczasowo wyższe niż pochłanianie CO₂ i w związku z tym należy przyznać, że sektor leśny charakteryzuje się wysokim stopniem nieprzewidywalności w tym względzie, a jego rola nie powinna być przeszacowana w porównaniu z innymi sektorami.
6. **PODKREŚLAJĄ**, że w najbliższej przyszłości należy również położyć nacisk na zwiększanie odporności lasów europejskich na zmiany klimatu, na rewitalizację i odbudowę dotkniętych lasów, na badania naukowe i innowacje oraz na dostosowanie lasów i sektora leśnego do zmian klimatu.
7. **ZACHĘCAJĄ** sektor leśny do wnoszenia zwiększonego wkładu w realizację zaktualizowanej unijnej Strategii w zakresie Biogospodarki i Planu Działania na rzecz Gospodarki o Obiegu Zamkniętym oraz **UZNAJĄ** inicjatywy podejmowane przez Państwa Członkowskie UE, takie jak BIOEAST, zapewniające współpracę między krajami Europy Środkowej i Wschodniej (EŚW).
8. **PODKREŚLAJĄ** znaczenie ewentualnego wznowienia negocjacji na temat Prawnie Wiążącego Porozumienia w sprawie Lasów w Europie pod auspicjami ONZ (EKG ONZ przy wsparciu FAO), **UZNAJĄ** prace Forest Europe zrealizowane w tej sprawie.

Tym samym APELUJEMY O:

9. opracowanie nowych innowacyjnych metod w celu dostosowania lasów i sektora leśnego do zmian klimatu, a także zapewnienia skutecznej i natychmiastowej reakcji na różne skutki zmian klimatu, takie jak klęski żywiołowe;
10. wzmocnienie współpracy międzynarodowej i transgranicznej w celu dalszego zwiększania wymiany informacji dotyczących transgranicznego rozprzestrzeniania się szkodników i chorób, porównania różnych metod i dzielenia się najlepszymi praktykami, a tym samym wnoszenia lepszego wkładu do istniejących metod współpracy ogónoeuropejskiej (Forest Europe, Europejski Instytut Leśny);
11. ustanowienie innowacyjnych środków finansowych z UE w celu zapewnienia rewitalizacji i dostosowania dotkniętych lasów do zmian klimatu;
12. zmniejszenie obciążeń administracyjnych w unijnych działaniach na rzecz leśnictwa w ramach rozwoju obszarów wiejskich i w pomocy państwowej ogółem (na przykład poprzez umożliwienie wyłączeń grupowych);
13. zapewnienie bardziej znaczącej roli sektora leśnego w ramach wspólnej polityki rolnej, zwłaszcza poprzez program rozwoju obszarów wiejskich i inne zachęty i dotacje UE w sektorze leśnym, aby osiągnąć cele strategii leśnej UE
14. odzwierciedlenie szkód w lasach podczas przygotowywania krajowych planów rachunkowości leśnej, zgodnie z wnioskiem Rozporządzenia w sprawie LULUCF, a zwłaszcza w procesie finalizowania poziomów referencyjnych dla lasów, biorąc pod

uwagę potencjalnie obniżoną zdolność sektora lasów do przyczyniania się do pochłaniania CO₂ w nadchodzących latach w dotkniętych krajach;

15. modernizację sektora leśnego, powiązanej infrastruktury oraz rozwój i promowanie systemu opartego na lasach i metod opartych na łańcuchach wartości, które są niezbędne do realizacji celów Strategii w zakresie Biogospodarki i Planu Działania na rzecz Gospodarki o Obiegu Zamkniętym, a także lepsze uwzględnienie potrzeb sektora leśnego w kolejnym programie ramowym w zakresie badań i innowacji „Horyzont Europa”;
16. zapewnienie wsparcia dla sieci makroregionalnych, takich jak Grupa Robocza ds. Leśnictwa BIOEAST koncentrująca się na badaniach i innowacjach związanych z wdrażaniem polityk krajowych dotyczących leśnictwa, unijnej strategii leśnej i powiązanych polityk w zrównoważonej biogospodarce o obiegu zamkniętym;
17. kontynuację i dalsze wzmacnianie, w stosownych przypadkach, współpracy w celu ułatwienia procesu prowadzącego do ostatecznego przyjęcia Prawnie Wiążącego Porozumienia w sprawie Lasów w Europie;
18. wzmocnienie współpracy w celu zwiększenia dalszego wkładu w działalność w ramach procesu Forest Europe i Europejskiego Instytutu Leśnego, zwłaszcza w dziedzinie poprawy odporności i dostosowania europejskich lasów do zmian klimatu, mając na uwadze kontekst przyszłej ósmej Konferencji Ministerialnej Forest Europe w Bratysławie w 2020;
19. wspieranie przyjaznego dla środowiska systemu produkcyjnego, takiego jak agroleśnictwo, za pomocą wspólnej polityki rolnej w celu sprostania wyzwaniom środowiskowym, łagodzenia zmian klimatu i dostosowania się do ich skutków;
20. promowanie działań zmierzających do zawarcia umów partnerskich między UE a krajami partnerskimi, które minimalizują ryzyko wylesiania i degradacji lasów w związku z importem towarów w UE.

WZYWAMY Komisję Europejską, Radę Unii Europejskiej i Parlament Europejski do wspierania Państw Członkowskich w realizacji działań przedstawionych w niniejszej deklaracji, zwłaszcza w odniesieniu do:

- odzwierciedlania aktualnego stanu lasów dotkniętych niedawnymi szkodami i zwiększonego prawdopodobieństwa przyszłych szkód podczas finalizacji poziomu referencyjnego dla lasów zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie LULUCF oraz zapewnienia, że takie odzwierciedlenie zostanie uwzględnione podczas ustanawiania przyszłych poziomów referencyjnych dla lasów,
- zapewnienia odpowiednich środków finansowych odzwierciedlających konieczność dostosowania do skutków zmian klimatu, włączając w to zmniejszenie powiązanych obciążeń administracyjnych dla pomocy państwowej, oraz
- działalności BIOEAST.

4 października 2019, Praga, Czechy

Bulgaria

.....

Polska²

.....

Chorwacja

.....

Czechy

.....

Słowacja

.....

Węgry

.....

Słowenia

.....

² W przypadku Polski w imieniu Ministra Środowiska.